

ROZHOVOR

Sankcie voči advokátom nie sú dostatočne komunikované smerom k verejnosti

Novozvolený predseda disciplinárnej komisie Slovenskej advokátskej komory
JUDr. Peter Štrpka, PhD. odpovedá na otázky ohľadom disciplinárnej agendy
advokátskej samosprávy.



■ **V disciplinárnej komisii SAK pôsobíte už druhé funkčné obdobie. Aký máte celkový dojem z disciplinárnej agendy advokátskej samosprávy?**

Dojem z disciplinárnej agendy mám trochu zmiešaný. Na jednej strane je dobre, že disciplinárna komisia v ostatnom období rýchlo, kvalitne a v zásade predvídateľne udeľuje sankcie za preukázateľné porušenie bežných advokátskych povinností (najmä z nedbanlivosti). Ide však zväčša o porušenie povinností, ktoré sa pri troche ľudskej nepozornosti, prípadne nesprávneho nastavenia procesov v rámci

činnosti advokátskej kancelárie, môže týkať každého jedného z nás. Kto robí, robí totiž aj chyby. Na druhej strane niektoré závažné, úmyselné, jednorazové či systematické zlyhania čiernych oviec advokácie ostávajú nepotrešané, resp. ak aj k ich potrestaniu dôjde, nie je to dostatočným spôsobom komunikované smerom k verejnosti. Dôvodne použité sankcie majú podľa môjho názoru najmä preventívny efekt a môžu odradiť advokátov, resp. advokátskych koncipientov od porušovania povinností. Je preto nevyhnutné, aby sa s disciplinárnou agendou vhodným spôsobom oboznámil čo najširší okruh advokátov a advokátskych koncipientov, ako aj verejnosť. Uvedené je podľa môjho názoru potrebné zlepšiť. Je to však širší problém, ktorý sa netýka iba činnosti disciplinárnej komisie.

■ **Čo Vás motivovalo pri kandidatúre na funkciu predsedu?**

Veľmi si vážim dôveru kolegov, ktorí ma na tohtoročnej konferencii advokátov zvolili za člena disciplinárnej komisie na ďalšie funkčné obdobie. Ako člen IX. disciplinárneho senátu som sa aktívne podieľal na rozhodovaní jednotlivých disciplinárnych vecí. Na základe týchto skúseností a po konzultáciách s viacerými kolegami som na prvom zasadnutí disciplinárnej komisie ponúkol ostatným zvoleným členom svoju víziu činnosti disciplinárnej komisie v rámci tohto funkčného obdobia. Spomeniem z nej iba pár bodov – zjednotenie procesných postupov, vypracovanie vzorových typov rozhodnutí, efektívna koordinácia výmeny informácií medzi jednotlivými členmi disciplinárnej komisie, priebežná a podrobná analýza rozhodovania jednotlivých disciplinárnych senátov za účelom zlepšenia predvídateľnosti rozhodovania v zmysle princípu „v obdobných prípadoch rovnako“, zabezpečenie dôstojnosti priebehu disciplinárnych pojednávaní, organizácia spoločného zasadnutia členov disciplinárnej komisie a odvolacej disciplinárnej komisie, postupné zavedenie elektronickej evidencie disciplinárnych spisov, spolupráca s ostatnými stavovskými organizáciami a európ-

skými komorami advokátov v oblasti disciplinárnych konaní a pod. Zvolenie do funkcie predsedu disciplinárnej komisie členmi disciplinárnej komisie predstavuje pre mňa veľkú výzvu a súčasne veľký záväzok. V každom prípade disciplinárna komisia je kolektívny orgán a jej predseda má predovšetkým koordinačné úlohy. Funkciu predsedu disciplinárnej komisie preto vnímam najmä ako službu. Vo vzťahu k SAK si preto nebudem počas funkčného obdobia uplatňovať ani náhradu za stratu času, ktorá je s touto funkciou spojená.

■ **Disciplinárne konanie prešlo v minulosti viacerými zásadnými zmenami, ktoré mali prispieť k jeho skvalitneniu a zrýchleniu. Bola podľa Vás táto ambícia medzičasom naplnená?**

Postupné zmeny pravidiel disciplinárneho konania mali podľa môjho názoru pozitívny dopad na kvalitu a rýchlosť rozhodovania disciplinárnych senátov. Určite sa ešte nájdu oblasti, v rámci ktorých je potrebné identifikovať nedostatky a viesť diskusiu o ďalších možných zmenách. Pravidlá ale nikdy neplatia iba pre seba. Je dôležité, ako ich v prípade rozhodovacej činnosti pri konkrétnych veciach poznajú a vykladajú členovia disciplinárnej komisie. Som presvedčený, že súčasné zloženie disciplinárnych senátov je zárukou kvalitnej aplikácie pravidiel disciplinárneho konania v konkrétnych veciach. V tomto smere nemožno opomenúť ani činnosť disciplinárneho oddelenia, ktoré na dennodennej báze poskytuje administratívno-organizačnú podporu disciplinárnej komisii a jej členom. Je to dôležitá práca, bez ktorej by riadna činnosť disciplinárnej komisie nebola možná.

■ **Aký je vo všeobecnosti trend z hľadiska závažnosti disciplinárnych previnení advokátov a advokátskych koncipientov?**

Vo všeobecnosti možno konštatovať, že trend v závažnosti disciplinárnych previnení je pomerne ustálený. Dôvodom podávaných návrhov je v prevažnej miere pasivita advokáta, či už vo vzťahu ku klientovi alebo ku komore. V poslednom období sa vyskytujú viaceré podnety súvisiace s neetickým správaním sa advokátov nielen vo vzťahu ku klientom, ale aj medzi advokátmi navzájom, prípadne voči orgánom verejnej moci. Skutočnosť, že niektorí advokáti sa na verejnosti nesprávajú slušne a v súlade s pravidlami advokátskej etiky neprispieva k vytváraniu dobrého mena advokátskeho stavu. Na druhej strane je neprípustné, aby takéto podnety primárne slúžili ako nástroj na vylepšenie postavenia v prebiehajúcom spore, či pomsty za prípadný neúspech alebo názor.

■ **Domnievate sa, že povinné jednodňové semináre pre advokátskych koncipientov z advokátskej etiky budú mať pozitívny dopad na počet a závažnosť disciplinárnych previnení?**

Jednodňové semináre advokátskych koncipientov predstavujú pomerne novú úpravu v oblasti vzdelávania zameranú na presadzovanie profesijných hodnôt, preto hodnotiť jej efekt je zatiaľ predčasné. Verím však, že takéto semináre vedené odborníkmi z praxe prispievajú vo väčšej miere k rešpek-

tovaní práva a plneniu povinností budúcich advokátov vyplývajúcich im zo stavovských predpisov.

■ **S akou pravidelnosťou bude SAK vydávať Zbierku disciplinárnych rozhodnutí?**

V súčasnosti prebiehajú prípravné práce na Zbierke disciplinárnych rozhodnutí 2016/2107. Bude to v poradí už štvrtá zbierka vydaná v knižnej podobe. SAK má v úmysle v tomto trende pokračovať ďalej. Novinkou by malo byť publikovanie zbierky a jednotlivých disciplinárnych rozhodnutí spolu s prehľadným vyhľadávaním na webovom sídle SAK, čím sa vyhovie potrebám dnešnej digitálnej doby.

■ **V čom vidíte jej prínos pre advokátov?**

V záujme zvýšenia dôvery advokátskeho stavu v očiach verejnosti a účinného uplatnenia preventívneho charakteru uložených sankcií je Zbierka disciplinárnych rozhodnutí kvalitným nástrojom. Zároveň je dôležitou pomôckou používanou v disciplinárnych konaniach. Z rozhodnutí, ktoré sú v nej zverejnené, často cituje navrhovateľ, disciplinárne obvinený alebo disciplinárny senát. Advokáti a advokátski koncipienti by po nej ale nemali siahnuť až v čase, keď budú v postavení disciplinárne obvinených. Obsahuje totiž zaujímavé informácie ohľadne plnenia či neplnenia povinností, ktoré môžu po ich prečítaní viesť k zmene správania, postupov, či nastavenia procesov v rámci výkonu advokácie alebo praxe advokátskeho koncipienta.